

комітет лісового господарства, щодо земель, використовуваних для спортивної діяльності, управління може здійснюватися Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту. Управління землями рекреаційного призначення у межах своєї компетенції здійснюють також адміністрації музеїв та вільних економічних зон тощо.

Підсумовуючи вищевикладене, варто сказати, що використання та збереження земель рекреаційного призначення є необхідним, через те, що ці землі слугують для задоволення фізичних та духовних потреб людини.

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3–4. Ст. 27.

2. Про охорону навколишнього середовища: Закон України від 25 червня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.

3. Скляр М. М. Правовий режим земель рекреаційного призначення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12. 00. 06. М. М. Скляр. Київ, 2012. 24 с.

4. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15–16, № 17. Ст. 112.

Любов МІРОШНІЧЕНКО

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук, доцент

Валерія ЛОЗОВИЦЬКА, здобувач
ННІ права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

В останнє десятиліття ХХ століття українська культура випробовує вплив потужного процесу глобалізації, яка постає в центрі уваги сучасної наукової думки. Наслідки та перспективи її неоднозначно трактуються низкою науковців та дослідників: М. Зановичем, І. Зязюним, О. Семашко, І. Лосевим, А.Яртисем, В.Мельником та ін., що відповідає суперечливій суті цього епохального явища. Варто окреслити українську культуру та духовність як цілісну систему у зв'язку від самотності національного характеру й історії до недавнього часу носили переважно нарисний характер.

Політична, соціальна, економічна та культурна сфери не просто взаємозалежні, вони глибоко проникають одна в одну і взаємостимулюючими в розвитку. «Однак лише в культурній індустрії все це

отримує гарантію свого історичного продовження в інших сферах» [2, с. 98].

Створення, підтримка та розвиток культури є основним забезпеченням історичного процесу хоча б у тій цінності, що лише досягнення культури здатні зберегти актуальність для всіх поколінь людства і таким чином брати участь у постійному самовідтворенні характеру. У цьому сенсі культура є цільовим поняттям, що реалізується в множинності її етнічних і національних форм, що усуває багатоваріантний підхід антропосфери.

Національна культура – це самостворення нації в часі і просторі. Серед основних напрямів сучасних національних, у тому числі й української, культур виділяють такі: «утримання, охорона та відтворення культурно-історичного середовища, розширення культурної інфраструктури села, інтенсивне насичення міського культурного побуту елементами української національної культури» [3, с. 241]. Проте всі ці процеси стикаються з певними труднощами, оскільки українська культура, за відомими історичними причинами, не мала безперервної лінії розвитку. Він передбачав великі збори в національному та європейському культурному розумінні. Зокрема, мова йде про проходження цілих етапів і стилів європейської культури на українські верстви життя.

Важливим завданням є розвиток русистики. Будь-яке суспільство виробляє власний погляд на світову культуру, що є найбільш сприятливий до того, що в ньому більш вагомий у всіх присутніх. «Водночас у сучасній Україні власна інтерпретація російської культури розроблена недостатньо в контексті власних культурних процесів і перспектив» [1, с. 169].

Гострою залишається проблема кадрів, система підготовки яких ні за кількісними, ні за якісними параметрами не відповідає новим вимогам. Зараз Україна може втратити власні надбання в галузі освіти через занадто різку інтеграцію до Болонського процесу. Ситуація в культурному житті ускладнюється через слабкість сучасної правової бази в галузі культури, мистецтва, суміжних сферах суспільно-культурного існування.

Проблемою сучасної України є двомовність. Варто нагадати, що двомовність означає не лише легалізацію російської мови на рівні другої державної та довільне використання нею замість української. Вона має на увазі обов'язковість досконалого володіння двома мовами і використання ними відповідно до обставин. Сучасна українська культура має стати справою всього суспільства, усіх його активних сил. Власне, саме в національній культурі – в її здатності чи нездатності зайняти рівне в правах і самобутнє місце у світовій культурі – саме тут вирішуватиметься доля української нації, як і будь-якої іншої. Бо лише культура консолідує націю, лише вона забезпечує національну ідентичність, а політика та економіка забезпечують матеріальне існування суспільства, і якщо їх відірвати від сфери культури, то суспільство не зможе повноцінно розвиватися.

Логіка наших міркувань підводить до наступних висновків. У сучасному суспільстві дійсно постає проблема культурного розвитку в

сучасній Україні, яку варто вирішувати на рівні держави. Одним із головних завдань є участь у міжнародному культурному обміні. Національна адаптація надбань світової культури та підтримання інтересу до світу, до самобутньої української культури. На цьому і має бути закладений культурний оптимізм України в XXI ст. Молодь має дбати про збереження національних традицій та цінностей, які з покоління в покоління передаються в спадок нашому народові.

1. Занович М.М., Зязюн І., Семашко О. Культурологія: Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник. К.: Знання, 2006, 568 с.

2. Лосєв І.В. Історія і теорія і світової культури: європейський контекст. Навчальний посібник. К.: Либідь, 1995, 224 с.

3. Яртісь А.В., Мельник В.П. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Львів: Світ, 2005, 568 с.

Олена ОРЛОВА

доцент кафедри загальноправових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна)
кандидат юридичних наук, доцент

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ОДНА З НАЙВИЩИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ

Верховенство права є однією з найважливіших ознак правової держави.

Цілком погоджуємося з думкою М.Козюбри, який зазначає, що не вдаючись до аналізу різноманітних думок і підходів, що стосуються поняття верховенства права, наголосимо лише на тому, що надзвичайна складність і багатогранність цього поняття, як і самого права, робить безперспективною будь-яку спробу дати якесь універсальне визначення принципу верховенства права, придатне на всі випадки життя [1, с. 362].

Європейський суд з прав людини неодноразово акцентував увагу на необхідності змістовної інтерпретації поняття верховенства права, уникаючи визначення, яке можна було б поширити на всі без винятку життєві обставини.

Стаття 8 Конституції України закріплює принцип верховенства права [2].

Таке важливе, фундаментальне поняття поступово з'явилося на базі гуманістичних ідей, визнань природних прав людини у античні часи, а потім продовжили з епохи Відродження і розвиваються, як ідея і по нині.

В. Шилінгов зазначає, що верховенство права покликане забезпечити не ефективну владну дію, у сенсі якомога повнішого підкорення громадян урядовим ініціативам, а, якраз навпаки, накладає правові обмеження на дії